

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C.

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, August 24, 1983

Nr. 160

REIKALAUJA ISTIRTI MANILOS ŽUDYNES

LIBERIJOS PREZIDENTAS DOE ATSKRIDO Į IZRAELĮ

LIBERIJA BUVO PRIPAŽINUSI IZRAELĮ JUNGTIŠE TAUTOSE, DABAR NORI ATNAUJINTI SANTYKIUS

JERUZALĖ, Izraelis. — Liberijos prezidentas Samuel K. Doe pirmadienį atskrido į Izraelį, kad galėtų atnaujinti santykius su Izraeliu. Prieš 20 metų Jungtinių Tautų posėdyje Liberijos atstovas pasisakė už Izraelį, bet karo metu Afrikos valstybių santykiai su Izraeliu buvo nutrukę. Liberijos prezidentas yra pirmas, kuris pranešė Izraeliui, kad Liberija nori su juo atnaujinti santykius.

Prezidentą Doe aerodrome pasitiko gausi Izraelio atšovybė. Be užsienio reikalų ministro, aerodroman atvyko ir Izraelio prezidentas Herzog.

Prez. Doe atskrido į Izraelį ne vienas. Jis atsivežė 40 specialistų, kurie bandys užmegzti santykius, kad galėtų palaikyti prekybos, finansinius ir diplomatinis santykius su Izraeliu. Prezidentas Doe planuoja praleisti keturias dienas Izraelyje. Jis nori gauti tikslesnių žinių apie Izraelį ir jo kaimynus.

Pirmiausia jis paprašė informuoti jį apie Libiją ir jos užsimojimus Čade. Prezidentas Doe pastebėjo, kad jis būdamas Etiopijoje, balsavo prieš M. Chadafį, kai jis norėjo tapti organizuojamo Afrikos vienybės sąjūdžio pirmininku. Prezidentas Doe, iškilus užsienio reikalų ministerio ir prezidento Herzog žinias apie Libiją, paprašė pasakyti Izraelio žvalgybos vyrų, ninka ir be baimės jį plačiau informuoti apie Libiją. Pareigūnas buvo pakviestas ir jis informavo.

Liberija džiaugiasi, kad atskratė užsienio imperializmo. Sovietų Sąjungai stengiasi Afrikai primesti sovietinį imperializmą. Mes einame kartu su Izraeliu, nes manome, kad Izraelis kratosi sovietinio ar kokio kito imperializmo, — pareiškė prezidentas Doe.

Prez. Doe nori, kad Liberija būtų laisva ir nepriklausoma nuo užsienio imperializmo. Jis yra įsitikinęs, kad Afrika gali būti nepriklausoma. Jis yra pasiryžęs kovoti už Afrikos tautų laisvę.

Prez. Reaganas pirmadienį patikrino dešinę ausį. Girdėjimas sumažėjęs.

Stenwood, Wash., nukrito lėktuvas, užmušdamas 11 žmonių.

KALENDORELIS

Rugpjūčio 24: Baltramiejus, Jogaudas, Valė, Gaudemunda, Sauginas, Rasuolė.

Saulė teka 6:08, leidžiasi 7:39. Oras karštas, drėgnas, li.

DIKTATORIUS ZIA PASIRUOŠĖS BAUSTI

KARACHI, Pakistanas. — Niekam ne paslaptis, kad gen. Zia Julrak ruošiasi įvesti demokratine santvarką Pakistane, bet jis visus reikalus turi taip sutvarkęs, kad galėtų iki mirties valdyti visą Pakistaną.

Jis ruošia tokią konstituciją, kuri leis jam būti prezidentu iki mirties. Žmonės jau pradėjo kelti protestus prieš jo savvalę, bet jis vartoja tuos pačius metodus, kokius jis vartojo prieš kareivius. Kareivius jis mušdavo, botagu plakdavo, o jeigu kuris ranką pakeldavo, tai nušaudavo.

Dabar jis nori įgąsdinti krašto gyventojus. Karachi gyventojai susirinko protestuoti prieš dabartinę vyriausybę. Jis įsakė policijai paleisti šūvį į minią. Ji taip ir padarė. Tada jis liepė palikti nušautąjį aikštėje, kad visi matytų, kaip nušautas žmogus atrodo. Tokiu būdu gen. Zia įgąsdina pakistaniečius.

PREZ. MARKOS ŽMONA IŠPĖJO AQUINO

BOSTON, Mass. — Corazon Aquino pradėjo Filipinų politikos žmona prieš išskridama į Manilą, laikraštiniškams pasakė, jog praeitais metais, kai prezidentas Markos buvo New Yorke, Benigno Aquino susitiko su Filipinų prezidentu. Ta pačia proga jis turėjo progos daugiau pakalbėti su ponu Imelda Markos, prezidento žmona. Kalba persimetė ir apie Filipinų politiką. Tada ponis Imelda patarė Benignui Aquino negrįžti į Filipinus, nes jam gali gręsti mirties pavojus.

Prezidento žmona Imelda buvo pirmoji išpėjusi Aquino. Antros žmogus, kuris išpėjo Aquino nebegrįžti į Manilą, buvo advokatas Maceda.

Nutarimas, kad dar du JAV lėktuvnešiai nuplauktų į Centro Amerikos vandenį, sumažino dolerio vertę.

Prez. Reaganas skris į Seattle, kur pasakys kalbą Amerikos legionieriams.

Prez. Reaganas pranešė, kad lapkričio mėnesį vyks į Manilą.

Filipinuose siaučia didelė paniką. Nužudžius Aquino, gyventojai bijo, kad kariai nepradėtų žudyti įtakingesnių opozicijos vadų.

BELGAI IŠSIUNTĖ KITUS ŠEŠIS SOVIETŲ ŠNIPUS

BUVO IŠSIŪSTI KETURI RUMUNAI IR ASTUONI SOVIETŲ VALDŽIOS EKONOMINIAI ŠNIPAI

BRUSELIS. — Belgijos policija pirmadienį suėmė dar šešis rusus, juos išvežė į aerodromą ir įsakė išvažiuoti iš Belgijos.

Pasirodo, kad šnipų centras buvo nedidelėje elektronikos krautuvėje. Pirkėjai ten retai užeidavo, bet šnipai buvo gerai įsilaisę. Visą dieną jie dirbdavo knygynuose, iš kur per dienų dienas nusirašinėdavo jiems reikalingas žinias. Ten būdavo žmonių, kurių žinios jiems rūpėdavo.

Belgų policija suėmė visus buvusius toje krautuvėje. Tai buvo paskutinė jų diena laisvame pasaulyje. Sovietiniui lėktuvu jie buvo išvežti į Maskvą.

AFGANISTANIEČIŲ KARALIUS GALI PAKENKTI

ROME, Italija. — Afganistaniečių karalius Mohamed Zahir, Afganistano šachas, pirmadienį sakė, kad jis pridės savo balsą prieš afganistaniečių kovojančių prieš krašto pavergėjus. Šachas nori, jog Jungtinės Tautos žinotų, už ką buvo pakeltas jo balsas. Jis nori, kad ne tik Jungtinės Tautos, bet ir kiekvienas krašto gyventojas žinotų, už ką šioje kovoje buvo pakeltas šacho balsas.

Romos radijas paskelbė šį karaliaus pareiškimą, kad visi krašto gyventojai žinotų, kad šachas atvirai pasisakė prieš dabartinį Kabulo komunistinį režimą. Sovietų valdžios remiamą JAV afganistaniečių skaičius nedidelis. Daugiausia afganistaniečių jaunimas eina į amerikiečių mokyklas. Afganistaniečių inteligentija koncentruojasi Vokietijoje. Afganistaniečiai mano, jog karalius, įsitraukdamas į dabartines kovas, gali joms pakenkti.

Kinijos audiniai plaukia į JAV-es. Tie audiniai kenkia JAV audimo pramonei.

Kinijos audiniai plaukia į JAV-es. Tie audiniai kenkia JAV audimo pramonei.

PREMJERAS B. CRAXI IŠVYKO PASIMAUDYTI

ROMA, Italija. — Pirmadienį susirinko Senatas patvirtinti naujai sudaryti Craxi kabineto. Diena buvo šilta, kabinetas turėjo visą eilę reikalų aptarti, bet premjeras Craxi jokio darbo nesėmė.

Senatas patvirtino premjero parinktus ministerius, o pats premjeras, vietoj imtis svarbesnių klausimų aptarimo, pranešė, kad jis išvažiuoja į Tunisiją pakraštį pasimaudyti. Kai sugrįš, tada ilgiau tarsis su ministrais.

Premjeras yra įsitikinęs, kad krašte bus ramu. Jeigu kas nors neitų taip, kaip turėtų, tai klausimą spręs ministrai, o ne pats premjeras.

SEKMINGAI EINA TRIDENT RAKETA

CAPE CANAVERAL, Fla. — Pirmadienį specialistai paleido 42 pėdų ilgio Trident raketa. Trident, smarkiai leisdamas dūmus, sėkmingai pakilo reikalingon aukštumon ir nukrito į vandenyną, 50 mylių atstomų nuo Cape Canaveral.

Specialistai apskaičiavo, kad Trident labai gyvai pakilo, visai neiškrypo iš linijos ir nukrito toje vietoje, kur jai buvo paskirta vieta nukristi.

Specialistai labai patenkinti, nes ji nenukrypo nė vienos pėdos nuo paskyrimo vietos. Kritimo vietą nustatė elektroninėmis priemonėmis.

Ponia Niksonienė gavo širdies smūgį. Ji praleido penkias dienas ligoninėje. Pirmadienį ji grįžo į savo butą New Yorke. Ten jos laukė jos vyras, buvęs prez. R. Niksonas.

Antradienį aukso uncija kainavo \$424.

CASPAR WEINBERGER BUVO JAPONIJOJE

TOKIO, Japonija. — Praeitą pirmadienį JAV krašto apsaugos sekretorius Caspar Weinberger buvo nuskridęs į Japoniją.

Sekretorių pasitiko Japonijos krašto apsaugos reikalų agentūros direktorius Kazuo Tanikava. Buvo išrikiuoti japonų marinai, pėstininkai ir kiti daliniai.

Pro išrikiuotus karius sekretorius praėjo, pagerbdamas japonų karius. Sekretorių lydėjo pulk Robert Krauze, aukštas ir stambus vyras, pasidabinęs savo krūtinę keliais medaliais.

PREZIDENTUI NEROPI MOTERŲ TEISES

WASHINGTON, D.C. — Barbara Honeger buvo labai veikli Ronald Reagano rinkiminės kampanijos narė. Ji tikėjo, kad prez. Reaganas kreips didelį dėmesį į moterų teises. Prez. Reaganas, padėkojęs jai už rinkiminę paramą, paskyrė ją nustatyti visus moterų klausimus liečiančius įstatymus.

Ji pamatė, kad tai yra ne toks lengvas darbas. Reikia knistis po įvairių valstijų įstatymus ir nustatyti, kurie įstatymai yra nukreipti prieš moteris.

Barbara Honeger to darbo negalėjo padaryti, nes buvo visa eilė įstatymų, kurie moterų teises apsaugo. Ji priėjo nuomonės, kad prez. Reaganas tokio įstatymo nenori, nes ji nepajėgusi jo suformuluoti.

Sovietų karo laivai gali trintis tarp Amerikos lėktuvnešių ir jiems pakenkti, todėl dolerio vertė sumažėjo.

Mississippi gyventojai turės pasisakyti, kuris demokratas bus valstijos gubernatorius: Evelyn Gandy ar Bill Allain. Nuspręs juodžių balsai.

Chicago meras pasirinko juodaodį Fred Rice Jr. policijos vado pareigoms. Žiūrėsim, ar miesto taryba patvirtins.

NEKREIPKITE DEMESIO Į PANIKĄ, PATARIA PREZIDENTAS MARKOS

AMERIKOS DIPLOMATAI PATARIA MANILOS VYRIAUSYBEI ISTIRTI VISAS ŽUDYNIŲ APLINKYBES

WASHINGTON, D.C. — Valskybės departamento pareigūnai pataria prezidentui Ferdinand Markos nuodugnai iširti Benigno Aquino ir nepažįstamo žmogaus nužudymo aplinkybes. Jiems atrodo, kad sudaryta komisija turėtų visas nužudymo aplinkybes iširti ir paskelbti visuomenei. Tikrai šitokiu būdu aprimtų nuotaikos ir visuomeninis gyvenimas galėtų grįžti į normalią vagą.

Amerikos diplomatai oficialiai pranešė Filipinų vyriausybei, kad prezidentas R. Reaganas lapkričio mėnesį vyks į Manilą, kaip iš anksto buvo sutarta. Yra atsakingų pareigūnų, kurie pataria prezidentui Reaganui gerai apsigalvoti, nes pačioje Maniloje ir salose gali būti žmonių, priešingų prezidento kelionei į Filipinus.

Iš Manilos ateinančios žinios sako, kad pasipiktinimas žudynėmis labai didelis. Sekmadienį Manilos tarptautinį aerodromą susirinko dešimtys tūkstančių žmonių. Kalbėtojai tvirtino, kad jie pakartotinai patarė advokatai Benigno Aquino nebeskristi į Manilą, bet jis nepaklausė. Jis pats nutarė skristi namo ir įsitvarti rinkiminę kampaniją. Jį išpėjo, kad gali įvykti pasikėsinimas prieš jo gynybę, bet jis nekreipė į tai dėmesio ir išvažiuavo.

MANILA, Filipinai. — Prezidentas Markos ir Filipinų kariuomenės štabo viršininkas gen. Fabian C. Ver, pirmadienio vakare pasakė kalbą, patardami gyventojams, nekreipti dėmesio į sėjamą paniką, nes nėra pagrindo.

Tvirtinama, kad aš jau kelios dienas sergu, kad turiu aukštą temperatūrą, kad gydymą jį moterų teises. Prez. Reaganas, padėkojęs jai už rinkiminę paramą, paskyrė ją nustatyti visus moterų klausimus liečiančius įstatymus.

Ji pamatė, kad tai yra ne toks lengvas darbas. Reikia knistis po įvairių valstijų įstatymus ir nustatyti, kurie įstatymai yra nukreipti prieš moteris.

Mississippi gyventojai turės pasisakyti, kuris demokratas bus valstijos gubernatorius: Evelyn Gandy ar Bill Allain. Nuspręs juodžių balsai.

Chicago meras pasirinko juodaodį Fred Rice Jr. policijos vado pareigoms. Žiūrėsim, ar miesto taryba patvirtins.

no Aquino ir jo pasiūti kareiviai nušovė grįžusį Aquino ir nepažįstamą žudiką. Visa tai yra melas. Jis nesikėsino ir kareivių nekurstė nužudyti adv. Aquino. Reikalas yra tiriamas. Kai bus išaiškintos nužudymo aplinkybės, tai jos bus paskelbtos su visomis smulkmenomis.

Opozicijos vadai, likę be visų pripažinto vado Aquino, buvo nusiminę, bet jų nuolauka pasitaikė, kai pamatė milžinišką minią, sekmdienį susirinkusią.

Nužudyto žmogus Corazon pirmadienio ryte jau buvo Maniloje. Pasimatė su velionio motina. Abi — motina ir žmogus pasėdėjo šalia lavono ir apsiverkė. Vyriausybė lavoną atidavė šeimai laidoti.

ARGENTINOS GELEZINKELIČIAI SUSTREIKAVO

BUBNOS AIRES, Argentina. — Visą kraštą palietė 100,000 gelezinkeliečių paskelbtas generalinis streikas. 24 valandoms sustoję gelezinkeliai ne tik provincijų sostinėse, bet ir kiekviename miestelyje.

Įdomiausia buvo, kad Argentinos gelezinkeliečiai daug nešūkavo per radiją, nerasė spaudoje, bet vyriausybei viešai pasakė "Mums reikia pakelti algas!" ir vieningai sustreikavo visame krašte.

ČADAS PRAŠO DIDESNĖS PARAMOS

NDZAMENA. — Dabartinis Čado prezidentas Hisen Habre patenkintas atskridusiais prancūzų karo lėktuvais, bet jis čia pat pabrėžia, kad atsiųstų dar daugiau lėktuvų ir karių.

Prez. Habre žino, kad Libijos diktatorius į Faya Largeau jau sutraukė daugiau karo medžiagos negu turi prancūzai. Kai Libijos karo jėgos pradės stumtis pirmyn, tai prancūzai Libijos karių neatlaikys. Jeigu Libijos kariams pavyktų pralaužti pirmas Čado fronto linijas, tai generalas Pold nepajėgs sustabdyti libijiečių.

Pakistano valdovas pastatė parlamento rūmus, dabar ruošia konstituciją ir rinkns parlamentą, kuris turės prisilaikyti gen. Zia nurodymų.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOS GIMNAZIJOS ABITURIENTŲ ISLEISTUVĖS

Paskutiniuosius egzaminus žorudenį. Mokyklos savo pjūties džiū abiturientai laikė birželio 6-8 dienomis. Tą patį vakarą su keletu mokytojų ir artimiausiais draugais susirinko prie lauželio Romuvos parke ir skrudindami dešrelės bei gėrkšnodami alutį, pradėjo keletą nervus atpalaiduojančių valandų.

Isleistuvės gimnazija surengė birželio 11 d. I gegimis išpuoštą valgyklos salę susirinko visų abiturientų tėvai bei draugai, mokytojai, auklėtojai, administracijos bei ūkio darbuotojai ir bendradarbiai. Stalai buvo apkrėsti ne kasdieniniais valgiais Pavaikarjėniavus, prasidėjo kalbos.

Visus pasveikinęs, direktorius Andrius Šmitas pasidžiaugė šiemetinių abiturientų gausa — 10. Tai rekordinis skaičius mūsų gimnazijos istorijoje. Egzaminus išlaikė 8. Egzaminai Weimano gimnazijoje labai sunkūs. Tai pastebėjo ir egzaminų komisijos pirmininkas. Nepaisant to, pirmąjį mūsų abiturientai pasiekė gerus rezultatus. Ingridos Pancerytės bendras pažymys — 1,8. Tokio pažymio mūsų abiturientai dar nėra gavę. Gediminas Sidaras, tik vienerius metus, tesimokęs Vasario 16 gimnazijoje (prieš metus atvykęs iš Lietuvos), sugebėjo išlaikyti egzaminus 2,3. Toliau seka Lėdija Kaitytė ir kiti.

Visi abiturientai turėtų džiaugtis, kad čia išmoko daugiau, negu kur kitur būtų išmoko, nors turėjo sunkiai dirbti. Išreikšė viltį, kad šioje mokykloje įgytoms lituanistinėmis žiniomis ateityje pasinaudos. Pagaudavo, kad su gimnazija atsiseikinančių ryšys su lietuvišiais būtų palaikomas per Lietuviją Bendruomenę. Visi turėtų jausti atsakomybę už šios mokyklos likimą. Išėidami 8 abiturientai paliks spraga. Kvietė pasistengti ją užpildyti, surandant bent po vieną naują mokinį į savo vietą.

Direktorius dėkojo visiems mokytojams, ypač XIII klasės auklėtojui A. Weigelui, už rūpestingą abiturientų globą ir paruošimą egzaminams. Linkėjo sėkmės ateitai ir kartų su tėvu A. Bernatoniui, kuris dėvėję knygomis ir po vėkelį.

Kuratorijos valdybos pirmininkas tėvas Alf. Bernatoni pastebėjo, jog švenčiamos įvairios šventės. Viena jų yra derliaus surinkimo diena, minima

metą švenčia birželio mėnesį. Mūsų abiturientų derlius sūbrėdo jų bei mokytojų darbu ir tėvų rūpėsiu. Bandė nuimti 10 jaunuolių, bei pasisekė tik aštuoniems.

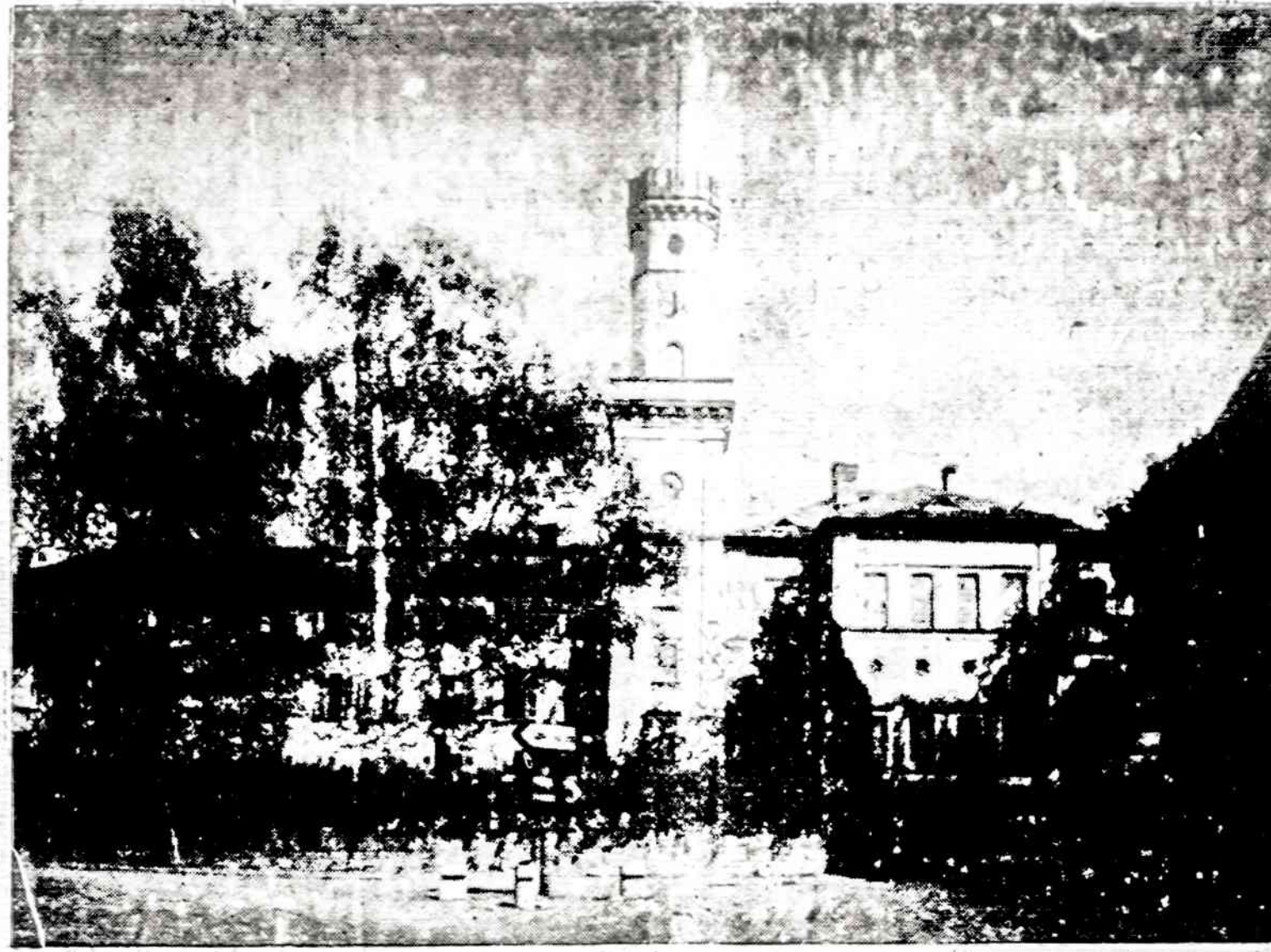
Jauni žmonės stengiasi išsivaduoti iš bet kurių varžtų. Šios dienos abiturientai labai džiūgauja, kad nebevaržys bendrabučio drausmė bei mokyklos tvarka. Bet netrukus pastebės, kad ir nuo bendrabučio teiktų patogumų išsivadavo: šilto kambario, visados ir laiku paruošto bei patiekto maisto, auklėtojų patarimų bei pagalbos. Dėkojo direktoriui ir mokytojams bei visam personalui, kad padėjo tiems jaunuoliams bėsti ir sūbrėsti.

Gyvenimas nėra vien lengvas žaidimas. Neišvengiami ir sunkūs momentai. Gimnazija daugelį metų buvo lyg tėvų namai ir užuovėja. Linkėjo ir ateityje jos neužmiršti.

Kun. Fr. Skėrys džiaugėsi galįs pasveikinti tokį didelį abiturientų būrį. Pakartojo savo kasmetinį prašymą neįtraukti ryšių su gimnazija ir Lietuviją Bendruomenė. Linkėjo Dievo palaimos ateitai ir įteikė po vėkelį.

Viešnia iš Kalifornijos Hypatija Pelkuvienė Ycaite džiaugėsi, matydama rėmėjų būrelį, kuriems ir ji priklauso, aukovais — studijoms ir savarankiškam gyvenimui paruoštus net 8 lietuvius jaunuolius. Dėkojo pedagogams, čia taip gražiai auklėjantiems jaunimą. Ji pati didžiūojasi, kad yra baigusi neprisiklausomas Lietuvos gimnaziją. Tuo gali didžiūotis ir šios mokyklos abiturientai. Kai bus žvegljama: iš kelių metų perspektyvos, išryškės, kad čia praleistas laikas buvo pačios laimingiausios gyvenimo dienos. Kalifornijos lietuvių protestantų vardu kvietė lyginti skirtumus tarp evangelikų ir katalikų. Visiems abiturientams su linkėjimais įteikė ir po vėkelį.

Abiturientų klasės auklėtojo Aloyzo Weigelio kalba buvo persunkta humoru. Niekažados šią klasę, kaip šiandien. Kai prieš trejus metus turėjęs perimti šią klasę, savęs klausęs, kuo taip sunkiai nusikaltes, kad taip skaudžiai baudžiamas. Visi koliegos rodė užuojautą. Kokius

LIETUVIŲ VASARIO 16 GIMNAZIJA, VOKIETIJOJE

mokinius globoti jis gavęs, iš- VACLOVAS BIRŽISKA

ryškėjo iš kiekvieno sąmojingo apibūdinimo. Dėl jų Mokytojų tarybos posėdžiuose vis turėdavęs sunkumų. Buvę nelengva įtikinti ir klasę, kad jau laikas pradėti rimtai dirbti. Laimė, kad prieš metus atėjęs naujas mokinys davė naujų paskatų. Visi surkuto. Tada pasidarė aišku, kad abiturientai pasisekė. Sarkastiškai dėkojo savo globotiniams, kad padėjo išlikti jaunam ir dinamiškam. O visgi šios klasės kartais pasigiesia...

Prieš porą dienų gavęs iš 1971 metų abituriento Ricardo Palavinsko laišką su žinia, kad įsigijo daktaro laipsnį. Tai įrodymas, ką gali pasiekti šios mokyklos abiturientas. Tai nebe pirmas ir tikriausiai ne paskutinis. Baigdamas šios klasės auklėtojo pareigas išreikšė viltį, kad ir toliau visiems taip seksis, kaip pef abiturientų egzaminus. Iteikė kiekvienam po istorinę knygą su rože.

Vokietijos LB valdybos vice-pirmininkė Živilė Grodbergienė su geriausiais linkėjimais ateiti kiekvienam abiturientui įteikė dovanų knygomis Vasario 16 gimnazijos baiginiui prisiminti.

Mokinių tėvų vardu buv. vice-direktorė Vincenta Pancerienė užtikrino, kad tėvai yra laimingi, matydami laimingus savo vaikus. Dėkojo mokytojams ir visam mokyklos personalui už uolų darbą vaikų labui. Tėvai galėjo būti ramūs, žinodami, kad yra kas jų vaikais rūpinasi.

Lietuvių reformatų lietuviškasis darbas

(Tęsinys)

Tas dvi knygas išleidę, reformatai, matyti, tarė, jog jų visai turi užtekti liaudžiai, ir daugiau kaip penkiasdešimt metų nieko neveikė. Tiesa, įvairūs Lietuvos reformacijos istorikai vis kartoją, matyti, iš to paties šaltinio kilusią žinią, kad 1624 m. naują lietuvišką katekizmą reformatai buvo išleisdę buvęs Kristupo Radvilos mokytojas, o nuo 1614 m. ligi mirties 1625.XI.18 to paties Radvilos rezidentas Saliamonas Risinskis, kiek labiau žinomas savo lenkišku katekizmu. Bet atrodo, kad ta informacija yra klaidinga: niekur to katekizmo neišliko nei pėdsako, ir galimas daiktas, kad jis buvo supainiotas su Risinskio lenkiškuoju katekizmu. Tačiau dabar atrodo, kad reformatų konkurentai Lietuvoje, arijonai, tuo pačiu laiku buvo sumanę ruošti ir lietuvišką tikybinių literatūrą, kuri gal ir būtų galėjusi kiek pakelti jų jau visiškai smunkančią įtaką Lietuvoje. Bū-

Zinoma, tie prašai galėjo būti ir savotiška egzotika — vienas tik pasigyrimas, kad jie mokė kalbą, kurios tolimame Radvilė niekas nebuvo girdėjęs, bet tai galėjo būti ir ištraukos iš jų ruošiamos lietuviškos knygos, kuriai išleisti buvo galimūmų, nes Kmita pats turėjo savą spaustuvę. Tačiau be tų kelių užrašų, apie tuos darbus šiuo tarpu dar nieko nepavyko išsiskinti.

Buvo trumpas laikas, kada arrodė, jog ir Lietuvos reformatai imsis platesnio ir savarankiško lietuviško darbo. Šis galimūmas susidarė, kada Vilniaus vaivada ir Lietuvos didysis etmonas, Lietuvos evangelikų reformatų vadas Jonušas Radvila apie 1652 metus nutarė įsteigti Kėdainiuose spaustuvę specialiai lietuvių

(Bus daugiau)
(Vokietijos LB biuletenis)

evangelikų knygoms spausdinti, pirmiausia turėdamas galvoje lietuviško Biblijos vertimo parucšmą. Spaustuvė įruošė iš Gdansko buvo pakviestas Joakimas Jurgis Retas, greičiausiai į Kėdainius atgabentas būriūstro Stepono Jaugelio Telegos. Jo tėvas, Gdansko spaustuvininkas, pasimirė 1617 m. Ir savo spaustuvę padalijo tarp savo žmonos ir sūnų. Kitiems jo sūnams palikus Gdanske, jauniausias Joakimas Jurgis priėmė Radvilos kvietimą, ir su visa savo manta ir spaustuvės įrengimu atvyko į Kėdainius. Gana daug laiko atėmė spaustuvės sutvarkymas ir paruošimas pačių spausdintinų rankraščių, dėl to spaustuvę pradėjo veikti tik 1653 metais. Ji buvo grynai lietuviška, nes iš jos spaudinių težinomas vienas nereikšmingas lenkiškas spaudinys, o visi kiti buvo lietuviški.

Sunku dabar pasakyti, ar Radvila, kurdamas tą tikrai lietuvišką spaustuvę, turėjo, be grynai tikybinių, ir kokių politinių tikslų, nors tuo laiku, jis vedė tiek savarankišką politiką, kad galima būtų jį įtarti, jog jis jau tuomet galvojo apie atsiskyrimą nuo lenkų ir sudarymą savarankiškos, ar su kitais kaimynais sufederuotos Lietuvos, atsižėmusios į savo lietuvišką etnografinį elementą (prisiminkime, kad tais pačiais 1652 metais jo įsakytas Scinskis nutraukė bendrą seimą, o 1655 m. Radvila buvo nutraukęs uniją su lenkais ir sudaręs uniją su švedais).

Visi šios spaustuvės žinomi darbai pasirodė 1653 m. Greičiausia, pirmasis jų sumanytojas ir iš dalies ruošėjas buvo Sa-

muelius Tamosauskas (miręs 1650 m. rugpjūčio mėnesio pabaigoje), nuo 1637 m. Užnerio superintendantas, bet miręs dar prieš tai, kada tos visos knygos buvo išspausdintos, ir dėl to jo vardas pačiose knygose neminimas. Pirmoji buvo išspausdinta "Kniga Nobaznistės Kricionizkos", kurios prakalboje jos autoriumi pasivadino Samuelius Jaugėlis Telega (gimęs apie 1600 m. ir miręs po 1606 m.).

(Bus daugiau)

— Lėktuvais trenkė į Grand Canyon šoną ir užmušė visus 10 turistų, kurie skrido pasižiūrėti į kalną iš viršaus.

• Ažuolai yra vieninteliai medžiai, kurie daugiausia yra paliečiami žaibų.

ENERGY WISE

Change the oil and filters every 3,000 to 6,000 miles to avoid wasting gasoline.
Don't be a Born Loser!

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams išskirtinai tarnaujanti jau per 97 metus.

- SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.
- SLA — išmoko daugiau kaip ASTUONIS MILLJONUS dolerių apdraudų savo nariams.
- SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis SLA neliško pelno, nariams patarnauja tik saviaipos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.
- SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.
- SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudą: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 mėtam.
- SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės ir SLA išrasyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1954 m. metraščių. Jame yra vertingi, niekuomet nesenant, Vins Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Macičio, P. Joniko, V. Stankos 7. Raudkio, dr. Kazlo Grinaius, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mellaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnkūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ SVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių kokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojančioms, gerintis autorės puikiai stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūke apraštas Fuoso Adomaičio — Dėdės Berno gyvenimas. Tai ne sausa gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslai to laikotarpio buities šitratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVIAKASIS PAMARTS, Henriko Tomo-Tamalauskio komiška paralyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labuvos apskrėčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vietovardžių pavadinimų abėcėlė jų vertinimai ir vokiečių kalba. Laše sandingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$4.

• KĄ LAUMĖS LAMA, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pū mairiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik a. Furglo Jankinsko knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinoti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$4.

• MATYRINĖS NOVELĖS, M. Zosėnko kūryba, 7. Valaizės perėjimas. 204 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$3.

Knygas paimamos Naujienose, 1700 S. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant patina, prašėdo laisvą pašto ženkliuką.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2901 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

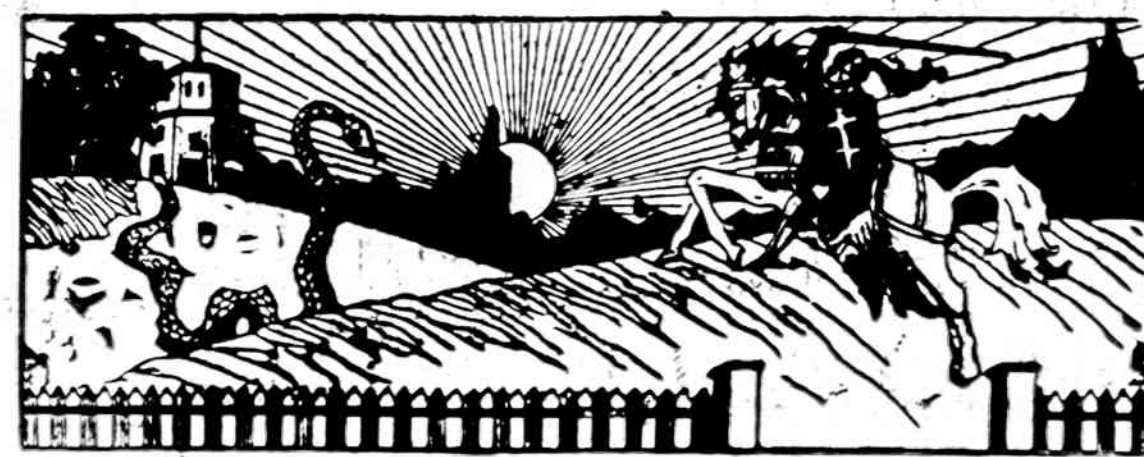
Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Inž. LICDAS MIKSYS,

50 metų studijavęs, kaip

IS PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunim ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir pararė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kietas viršelis. Paktas \$2.

NAUJIENOS

1731 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

Dėsto šio skyriaus redaktoriai

STALINO TARNAI

KAUKAZIEČIO DAINA

Aš gruzinas iš Maskvos,
Pagrobėjas Lietuvos,
Svarbią pareigą turiu —
Raudonuosius aš periu.

Mano balsą kas išgirs,
Tas malonių daug patirs.
Duosiu batą patakuot
Ir jį padą pabučiuot.

Savo brolių kas išduos,
Mano dūdą paduodos.
Kas man kliūdo pasakys,
Mano padą palaižys.

Ir nekaltą kas įtars,
Mano blėkę jam užters.
Sėimos paslaptis kas teiks,
Sunkiai dirbti tam nereiks.

Biaurų melą kas praneš,
Mano užuojautą tas ras.
Šnipinėti kas sutiks,
Tas ant vietos pasiiks.

Savo tėvus kas išduos,
Mano globai parsiduos.
Kas kaimynus šnipinės,
Tas jų lobius praturtės.

Kas nemans taip, kaip aš,
Tas ramybės nesuras.
Persekiotas visad bus
Ir nuo rankos mano žus.

Kas galvos man nenulenks,
Enkavedistai tą nutrenks.
Kas pyliavą tik nuslėps,
Tas nuo kirvių greit sulėps.

Kas karvutę pakavos,
Tas Sibire baliavos.
Jei kas surį tik nušuks,
Tas į cypę įsibruks.

Kas paršiuką neatvės,
Tas nei gurbo neberās.
Partizanus kas užtars
Enkavedistai tą pakars.

Kas beteisį papenės,
Tas tėvynės neb'regės.
Kas pabėgėlį priims,
Savo vardo neb'atims.

Prieš mane kas pamurmės,
Tas rytojaus neb'regės.
Mano ūsą kas pašieps,
Giltinė tą greit pagrėbės.

Aš Stalinas tik Maskvos,
Dabar viešpats Lietuvos.
Nors jaučiu, kad neb'ilgai
Viešpatausiu aš tenai.

Nes ištižėlis esu,
Šeštą dešimtį nešu.
Jei man sprando nesulauš,
Vistiek giltinė nugaruš.

Pėrkūnas

PALAUKS KOL PASIRODYS

Šeštadienio vakarė Antipras
gerai išklausė ir atsirėmęs
mūrinę sieną nejudė nei žings-
nėlis. Praeinantis jo klausia:
— Ko taip stovi atsirėmęs
plytas?

— Kad man sukasi galva.
— Tai eik namo.

— Kam čia bereikalo vargin-
ti save. Prieš mano akis suk-
nėjasi visi namai, tai palauksiu,
kol manasis pasirodys ir tuomet
jėisiu į vidų.

MINCIŲ SPĖLIOTOJAS

Kurortė jaunus vyrūkas kal-
bas su gražia mergina. Vėkilinis
fikrinis:

— Aš galiu atspėti kiekvieną
žmogaus mintį.

— Taip pat ir mano

— Aisku.

— Negalimas daktas. Jei bū-
tu taip, tai nesėdėtumėt taip to-
li nuo manęs.

NEAIŠKUMAI

— Aš gavau laisną nuo mē-
ginos, kuriame sakoma, jog ji
mahe nūsaus, jeigu neapsivesu
su ja.

— Čia niško baisūs, imk ir
apsivesk.

— Bet po laisku ji nepadėjo
savo vardo.

SKIRTUMAS

— Nėvedė vyrui daug geriau
pasizymti karo lauke.

— Iš ko tu tą sprendi?

— Vedusieji įpranta greit
pasiduoti tartum būt namuose.

PASIKALBĖJIBAI

Ona: — Ar tavo "bosas" vaik-
što po ofisą, kuomet diktuoja?

Sally: — O ne, juk aš negalė-
čiau sėdėti ant jo kelio.

PO LAIKO

Keliautojas: "Aš suradau va-
ronę tužiną kliaušinių. Ką turiu
daryti?"

Konduktorius: "Jeigu per 30
dėnu niekas jų nereikalaus, tai
galėsit pasilaikyt sau".

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Ar prieš karštį gali atsi-
spirti, Tėve?

— Labai sunku, Maiki.

— Juk tu dabar jau nebe-
dirbi...

— Dirbti aš nedirbu, bet ne-
galiu rasti vietos atsikvėpti.
Nėra nė vieno namo kampe, ku-
riame galėtum atsigausti.

— Reikia ilgiau pamiegoti,
tai bus lengviau prieš šilumą at-
sispirti, Tėve.

— Geras patarimas, kurį duo-
dai visi mokyti vyrui.

— O kas blogo su šiuo pata-
rimu?

— Bloga tas, kad karščių me-
tu negali miegoti. Karštomis
dienomis žmonės negali miegoti.
Nemiegojau ir aš. Aš padariau
didelę klaidą kelionė į Lemontą,
ieškodamas Kamantienės.

— Ar suradai?

— Kur tu ją surasi, kad tas
namas seniai parduotas. Aš tu-
rėjau tiksų namo adresą. Jis
buvo geras, bet tame name Ka-
mantų jau nebuvo. Tas namas
parduotas, pataisytas. Jame gy-
vena barzdocius su šeima. Jis su-
mokėjo Kamantams visus pini-
gus, namą atnaujino, išvalė ir
dabar jame gyvena.

— Tai kur Kamantai apsigy-
veno?

— Kai Kamantai namą parda-
vė, tai Kamantų šeima iširo. Ka-
mantas nuėjo savo keliais, o
žmona paliko eiti savo keliais.

— O kuriais keliais nuėjo
vaikai?

— Tu žinai, kad jis su žmona
turėjo tris vaikus — sūnų ir dvi
dukteris. Visi vaikai nuėjo su
motina. Pinigus nusinešė pats
Kamantas, o motina liko su
vaikais.

— Vaikai tai yra didžiausias
pinigas. Doleris eina žemyn, o
vaikai auga, eina aukštyn. Juo
vyresni, tuo jie brangesni.

— Bet vaikus reikia maitinti,
aprengti, apvalyti ir pamokyti.
Jeigu jų neieši į mokyklą, tai
nieko iš jų vaikų neišels.

— Tai kur Kamantas išva-
žiavo?

— Kamantas, kaip sakiau, iš-
važiavo į Grand Rapids, Mich.
Ten Fordas paslatė didelį kny-
gyną, bet jis Kamanto nesamdė.
Kamantas yra inžinierius. Jis
dirba ligoninėje, pačioje di-
džiausioje. Jis prižiūri šiltą ligo-
ninės vandenį, purkšlius, radia-
lorius, pečius, kaminius. Ir gerai
uždirba. Jis geras inžinierius,
baigė inžineriją Vokietijoje, o ži-
nias papildė Clevelande.

— Tai kodėl jis suruošė lokias
dideles ir greitas vestuves?

— Kartais vestuves reikia
greitai ruošti. Jeigu nesiskubin-
si, tai pirmą turėsi ruošti krikš-
tynas...

— Jeigu lokia nelaimė būtų
atsitikusi jo sūniui, tai dar būtų
nedyvas, jaunas berniukas ne-
turi palyrčio, bet kad suaugęs
žmogus turėtų skubėti su vestu-
vėmis, tai čia kas nors nepa-
prasto.

— Ar tai tikras dalykas?

— O kuriam galui tokia sku-
ba vestuves suruošti? Ne kad
nori, Maiki, bet kad reikia.

Pirmasis melagis sako:

— Buvo taip karšta diena, kad
šiau, pienas surūgo.

— Antrasis melagis:

— Kai aš nuėjau pasiskinti
omeičių prie savo garažo, ran-
kas nusidėginau. Tometės bu-
vo karštesnės negu saulė...

NORI DAUGIAU ŠILUMOS

Ameikos istorijoje dar ne-
buvo tokių karščių, kurie tęstųsi
lū mėnesius su temperatūra tarp
90 ir 105 laipsnių. Viešafn mi-
lionieriai į galvą atėjo gera min-
tis, nuvykti į Aliaską ir ten es-
kimams pasakytit pamokslą. Mi-
sionierius sako:

— Jeigu jūs darysite nuodė-
nes, tai po mirties pragare jums
bus labai karšta. Eskimai apsi-
žiaugė ir pradėjo ploti. Jų va-
das pasakė:

— Darykime daugiau nuodė-
mių, bus šilčiau...

ZUVYS EŽERE VERDA

Vienas melagis, melagių koh-
kurse premiją laimėjęs pasako-
ja:

— Vieną labai karštą dieną
nuėjau į ežerą pasi-maudyti.
Žiūriu, pakraštyje labai daug iš-
virtų žuvų. Įbridau į vandenį,
mano kojos pradėjo degti nuo
karšto vandens.

— Kas čia tokio, kad tavo ko-
jos degė, sako antrasis melagis.
Kai aš žiemos metu jūroje pasi-
maudžiau, tai pasidariau raudon-
nas, kaip virtas vėžys...

DU PAKAUSIAI

Vienas gudrus vyriokas pas
ūkininką paprasė nakvynės. Ūki-
ninkas pasakė:

— Pas mane nėra vietos. Tik
pas mano kaimyną. Jo pavardė
Pakausis.

— Vyriokas nuėjęs pasveikino:
— Sveikas, pusbroli Pakausi!

— Sveikas, ar ne būsi pakau-
šės ar iškaušės? Aš tik vieną pus-
brolių teturiu.

— Tu gal užmiršai mane per
taip ilgą laiką?

SUPRATO KO JAI REIKIA

Vienas škotas galutinai nus-
tarė apsviesti, bet ne su savo
tantele, o su angle. Prieš ves-
tuvės jis klausia, ką turėtų jai
nupirkti.

— Nupirk ką nors tokio kas
pagražintų mano pirštą, ranką
arba kaklą...

Ir škotas tą padarė. Jis nupir-
ko kas ištikro pagražino viską iš
sykio — šmotuką muilo.

TEGUL ANAS ROPINASI

Du žydai sustojo pernaktoti
New Yorko viešbutyje. Apie vi-
durknačių vienas atsikėlė ir emė
vaikštinėti kambaryje. Antrasis
nebeiškentė paklausti:

— Kodėl tu taip sukinejies
nuo vieno galo iki kito?

— Well, aš esu skoltingas Ru-
binšteinui \$1,000 ir kaip rytoj
prizadėjau jam sumokėti, bet aš
neturiu pinigų.

— O, — eik į lovą ir atsigulk,
tegu Rubinšteinas rūpinasi ir
vaikšto kambaryje.

UŽMIRSO KAS BUVO PIRMIAU

Softja išvažiavo su Vytautu
prie ežero. Vėlai vakare sugi-
ta labai linksmas.

— Ką gi veikiai taip ilgai? —
klausia jos motina.

— Palikę automobilių atsisė-
dom ir šnekučiuavom. Paskiau
jis apkabino mane ir pabučiavo.
Aš jam pasakiau, jog esu pirmą
syki gyvenimė bučiuojama.

— O ką jis atsakė, tai?

— Pertraukė ją motina,
— Jis tik nusišiuokė. Aš ma-
čiau užmiršęs, jog prieš du
metu mės buvom susiziedavę...

NEGALI GAUTI

Moteriškė klausinėja padau-
žos:

— Kodėl nesuserinai darbo?

— Kiekvienoje vietoje reika-
lauja paltūdyimo nuo paskutinio
darbdavio.

— Nėjaugi negali to gauti?

— Ne, tamstėle. Jis pasimire
prieš dvidešimt metų.

• Tėla mergina nusiskundė:
"Aš pasakiau savo vaikiniui, kad
labai mėgstu gėles ir sekancią
diėną jis man atnešė maišiuoką
seklės..."

— Aš girdeėjau, Dėdė Samas,
Ten už vandenio jo namas,
Rengiasi slėstus statyti —
Nuo vilkų apivalyti.

— Man vis neaišku, kokiu bū-
du giminės?

— Labai paprastas dalykas.
Matai, tu tufi pakaušį ir aš tu-
riu, tai ir giminės. Don Pilotas

NERA IS KO JUOKTIS

— Tik ką pasiūliau vedybas,
o jūs pradėdote juokauti. Ar tik
ne iš manęs?

— Ne iš tavęs, tik iš savo vy-
resniosios sėsters.

— Kas tokio atsitiko?

— Tik vakar ji man pasakojo,
jog visam pasaulyje neatsiras to-
kio asilo, kuris sutiktų imti ma-
ne.

TRYS YPATYBES

— Zinai, aš suradau merginą,
kuris yra graži ir turtinga.

— Matyt, neužbaigiai pasako-
ti jos ypatybių. Pridek dar žodį
"ir kvaila".

MESOS KRAUTUVEJE

— Nupirkčiau šias smeginis,
bet ar jos yra šviežios?

— Prieš keletą valandų tos
paršo smegėnys taip gerai veikė
kaip ir jūsu...

Prie krauttuvės žmona pasako-
ja vyrui:
— Palauk čia vieną minutę,
aš sugrįšiu už pusvalandžio.

VILKO SKUNDAS

Daugel avelių suėdęs,
Užu krūmo atsisėdęs
Vilkas krapštė galvą savo
Ir labai sunkiai dūšavo.

Skundėsi — priešų visūr turi,
Kuriė piktai į jį žiūri;
Būk kaimynai laisvę varžo,
Gūja lauk iš kiemo, daržo.

— O ką jis atsakė, tai?
— Pertraukė ją motina,
— Jis tik nusišiuokė. Aš ma-
čiau užmiršęs, jog prieš du
metu mės buvom susiziedavę...

Kai kurie piktai burnoja,
Gerą vardą jo teploja,
Būk jis graunia taikius viltis
Ir kaimynams rodo iltis.

Aha, stai ir Dėdė Samas,
Tai jau tikras būožė "hamas!
Murmū jis prieš visą svietą,
"Avis kriaušti čia ne vieta!"

Ir vis urzgė, klausinėjo,
Kur trys avys pasidėjo,
Ką be trūkumo ir be skardo,
Išvogiau iš Baltų gardo...

O tupėdama už krūmo,
Lapė klausė skundų kūmo;
Ir prisilinkusi prie vilko
Tokių faktus ji išvilko:

"Kūmai, kam čia veidmainingai?
Juk tuo seno plėšikauji!
Kur tik eini — keli smurtai;
Naikini gyvybę, turtai."

— Aš girdeėjau, Dėdė Samas,
Ten už vandenio jo namas,
Rengiasi slėstus statyti —
Nuo vilkų apivalyti.

— Man vis neaišku, kokiu bū-
du giminės?

— Labai paprastas dalykas.
Matai, tu tufi pakaušį ir aš tu-
riu, tai ir giminės. Don Pilotas

— Kas čia dabar
dėresis?
— Ogi pavirtinta
dėrbinku ir ka-
pialistų sąjunga
prieš komunistus.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980	metams	\$40.00
Subscription Rates:	pusei metų	\$22.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	trims mėnesiams	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusei metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$5.00
	Užsieniuose:	
	metams	\$48.00
	pusei metų	\$26.00
	vienam mėnesiui	\$5.00
	Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienu Bendrovių, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.	
	P pinigų reikia siūsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Ko verti tokie "teologiniai" samprotavimai?

Jau kuris laikas, kai Kazimieras Baltrukonis įsitaisė "Vienybėje" skelbti savo samprotavimus "teologiniais" klausimais. Bet jis nirsta pykčiu prieš tuos, kurie jam pataria tuos savo samprotavimus pagrįsti ne priekaištais, ne priekabėmis ar net kaltinimais, bet faktais. Deja, jam tada atrodo, kad tokie patarėjai turi apraibusias akis ir apsvaigusią galvą. Žinoma, ko vertos tada tokios jo diskusijos ar jo polemika, kai jos nėra paremtos objektyviaja tiesa, tikrais faktais, o paremtos vien priekabėmis, priekaištais ir kaltinimais. Tokios jo diskusijos yra tik tušti plepalai ir laiko gašinimas, todėl su juo nėra prasmės nei diskutuoti, nei polemizuoti.

Šį kartą, kaip pavyzdį, paminėsiu tik vieną kitą ilgo jo rašinio, atspausdinto "Vienybėje", priekabingą ištraukėlę. Mat, jis ir vėl kartuoja tuos pačius priekabingus savo "svarstymus", kuriuos anksčiau buvo išrašęs. Į juos jam buvo atsakyta kritiškoms pastaboms.

Jis rašo, kad plinta bedievybė, kuri yra motinos krikščionybės duktė. Išėitų, jog jis tuo nori pasakyti, kad jau artėja tikėjimo į Dievą pabaiga. Mat, jei jau ir motinos krikščionybės duktė tapo bedieviu, tai ko galima daugiau tikėtis? Bet ką jis naujo parašė? Tik tiek, kad motinos krikščionybės duktė tapo bedieviu. Kasin, ar buvo kada nors toks rašovas, kuris būtų skelbęs, kad bedievybė yra krikščionybės duktė. Mes žinome, kad bedievių buvo visais laikais, net ir be motinos krikščionybės. Jų yra ir šiandien. Bet tai dar nereikia, kad jau visi žmonės taps tokiais. Man rodos, jis turėtų žinoti, kad šiandien yra tokių kraštų, kur kardų, kalėjimų, persekiojimų skiepijama bedievybė, bet ten tikėjimas ne tik neišnyko, jis nesunaikintas, bet gyvas. O kaip okupuotoje Lietuvoje, ar jau visi lietuviai tapo bedieviais? Tiesa, ten yra tokių, kurie dėl lėkštės riebesnės sriubos ar dėl karjeros yra tapę ateizmo apaštalais.

Argi tai ne senas ir nuolat ateistinėje literatūroje

kartojamas kaltinimas krikščionims, kad jie kryžiuoja tuos, kurie turi kitokias pažiūras, skirtingą Dievo sampratą. Jei K. Baltrukonis rūpėtų tiesa ir jis nesinaudotų demagogija, tai jis, pirm negu rašęs tokį kaltinimą, būtų pats nuodugnai ištyręs. O jei jis to nepajėgtų padaryti, būtų pasiteiravęs pas tuos, kurie tokių kaltinimų netikrumą yra ištyrę. Bet jis to nedarė. Ištyręs, jis sužinojęs, kad krikščionys tai dar nėra pati krikščionybė. Juk krikščionis buvo ir Stalinas, ir Hitleris, šiandien beveik visi komunistiniai kraštai yra krikščioniški. Bet ar galima kaltinti krikščionybę, kad tokie krikščionys būdeliai žudė žmones, arba tuose krikščioniškuose kraštuose vyksta žiaurūs persekiojimai?

Arba vėl tvirtina, kad Bažnyčia yra laisvos dvasios pavergėja. Bet juk tai gryna netiesa! Kas šiandien okupuotoje Lietuvoje taip atkakliai gina žmonių sąžinės laisvę, žmogaus teises? Kas amžiais kovojo dėl vergijos panaikinimo? Kas taip atkakliai kovoja dėl pavergtų tautų laisvės, dėl darbininkų socialinės gerovės? Gaila, kad K. Baltrukonio žinomyje akiratis yra toks siauras. Žinoma, tai suprantama, kai jis remiasi tik savo galva. Todėl rašo tą, ko jo galva nežino ir neišmano.

Juk keista, kad jis šiandien rado progą kaltinti Bažnyčią, o ne tuos, kurie milijonines žmonių mases ir mūsų tautą laiko vergijoje, kai jie išstus kraštus pavertė kalėjimais. Kodėl jis apie tai tyli? Tai būdinga.

Šia proga norėčiau jo paklausti, kai jis kaltina Bažnyčią dėl laisvos dvasios slopinimo ir dėl krikščionių kitaip manančių kryžiuoju, kiek gi katalikų misijonieriai nukryžiuavo pagonių, nuvykę į pagonių kraštus? Juk jie ten rado žmones, turinčius kitokias pažiūras ir kitokią Dievybės sampratą.

Gaila, kad K. Baltrukonis nežino, kad nuo krikščionybės ir Bažnyčios reikia skirti tuos, kurie krikščionybę prisidengė ar net jos vardu siekia savo, dažniausiai politinių tikslų. Juk tokių buvo visais amžiais. Jie naudojo priemones, kurios yra visai svetimos Kristaus Evangelijos dvasiai. Matyt, kad K. Baltrukonis nėra girdėjęs ir to, kad šiandien vyksta ekumenizmo sąjūdis, paremtas broliško sugyvenimo dvasia. Tolerancija vienų kitiems.

Taip pat niekas nesako, kad ateistas, kaip žmogus, negalėtų būti kilnus. Tokių buvo, ir tokių yra. Tokių niekas ir nesmerkia. Ko K. Baltrukonis siekia tokia užuomina?

Iš viso, išiskaičius į jo priekabingus samprotavimus, sunku suprasti, kodėl K. Baltrukonis toks mėgėjas ir toks uolus reklamos skleidėjas taip vadinamo baviško alaus. Tas alus jam daug padeda, sprendžiant net sunkiausias teologinius klausimus, padeda net ir išspręsti pačią Dievybę. Nereikia aiškinti, kiek šiame jo pasisakyme yra rimto svarstymo ir, pagaliau, kiek mokslinės išminties.

Jam ir krikščionybė yra mozaikinis cirkas. Jo išmone, tas cirkas yra paremtas viltimi įsikraustyti po mirties į dangų arba padidinti pragaro apartamento įnamius. Arba ir vėl, krikščionybė jam veiloniškai įdomi. Ji cirkas, kurioje viskas paremta pinigais. Tiesa, kad gyvenime yra ir tokių, kurie, apsisvaiginę bavišku alumi, tampa klounais. Tokie tyčiojasi iš visko, net iš tų dalykų, kas kitiems yra šventa ir brangu. Tokiems visos gyvenimas ir įvykių eiga yra cirkas. Nejaugi mes išėivijoje ir tokių klounų turime, atseit — K. Baltrukonio asmenyje, kuriam ir krikščionybė yra tik cirkas?

Nepatiko jam ir Svilonio priminimas, kad jis neįsavitų Judo Iskarioto šykštumo ir jo gobštumo. Ir jam patarė saugotis tokių Judo neigiamų savybių, nes bažnyčių

J. KARIBUTAS

Kova su okupantu dėl savo pinigų

(Tęsinys)

Sulaukę, lagaminus kraunant, pavyzdžiui, Kinkos dreba. Mažame didelėje eilėje prie kontrolės. Pasirodo, kad iš Kanados gal apie 28 turistai eina per kontrolę. Mes stovime patys paskutiniai. Jiems visiems, kaip atrodo, kontrolė buvo labai žmoniška. Sakyčiau, pavišutiniska. Kas, kad kai kurį lagaminą atidarė ir žvilgtelėjo. Visi praėjo su pora lagaminų ir dar per gal "terbas" pasikabinę.

Mūsų eilė. Visus pasišaukia atskiras kontrolierius. Jaunas

puošnumas tikrai nėra priežastimi žmonių socialinio ir materialinio skurdo. Jam buvo priminta, kad yra šiandien tokių kraštų, kur bažnyčios jau išplėtos, uždarytos, sandėliai ir ateistiniai muziejai paverstos. Ten žmonių gerovė nei kiek nepagerėjusi. O kiek ten skurdo ir vargšų! Neteko skaityti kurio nors rimto sociologo ar ekonomisto priekaištų krikščionims, kad jų bažnyčios yra žmonių skurdo priežastimi. Tai bene K. Baltrukonis bus pirmasis, kuris "Vienybėje" demonstruoja savo tamsią ignoranciją.

Jis gąsdina ateistus, LB-nę ir kitus, kad jei Svilonis turėtų galią, tai juos sulaužytų su kaulais ir siela. Galimas daiktas, kad tokią baimę jame iššaukia tada, kai jis prisigeria jo taip mėgiamo alaus. Jei jis galvotų blajviame stovyje, taip negąsdintų. Svilonis visiems yra atviras ir pasiryžęs kiekvienam ištiesti brolišką ranką, net neišskiriant ir K. Baltrukonio, jei jis tik bus blajviame stovyje.

Bet Svilonis niekad nepritaris tokiems, kurie rausiasi po tikinčiųjų žmonių sąžinę, juos kaltina ir teisia. Jis niekad nepritaris tokiems, kurie tyčiojasi iš tikinčiųjų jų šventų įsitikinimų, kurie siūlosi spręsti Dievybę gurkšnojančiam bavišką alų. Jis nepritaris tam, kuris kalba apie Sakramentus, bet neišmano, ką jie reiškia.

Baigiant šias pastabas, norėčiau K. Baltrukoniu partarti, kad jis rašytų išgytos profesijos klausimais. Atrodo, jo būta mokytojo. Būtų daug išmintingiau, jei rašytų pedagoginiais klausimais bei problemomis, o ne kartotų tuos senus, nuvalkiotus priekaištus, kaltinimus, kuriuos šiandien okupantas brukte brukta mokslo institucijose mūsų jaunajai kartai. Tiesa, jis tuos priekaištus kartuoja, neva norėdamas pateisinti fotografą Alg. Kežį, Aidų redaktorių, jėzuitą Antaną Tamošaitį ir kitus. Nemanau, kad jie būtų reikalingi tokios gynybos.

Mūsų išėivijai būtų daug įdomiau skaityti K. Baltrukonio parašytus prisiminimus iš Drezeno kalėjimo, kuriame jis išsėdėjo net ketverius mėnesius, įtartas šnipinėjimu. Įdomu, kad naciai jo nesulikvidavo ir jis išliko gyvas. Juk tai beveik stebuklas. Tokių aprašymų visi laukiame. Apie jo Drezeno kalėjime sėdėjimą rašė amerikiečių spauda.

A. Svilonis

vyrukas, simpatiška elgėsi. Paprašė atidaryti abu lagaminus, kystelėjo ranką iš kraštų viename ir kitame. Radęs po du odinius svarkus, nustebė, bet man pasiaiskinus, kad tai yra net ir pavardės užrašytos, kam jie skiriami, paprašė lagaminus uždaryti, palinkėjo geros viešnagės ir priedo — dar giminėms linkėjimai.

Žinoma, dar patikrino kiek pinigų vežuosi ir per juokus pasakė, kad su tiek pinigų, tai pas mus galėtumei labai gražią žmogą gauti. O aš jam sakiau, kad man reikia dviejų. Nespėjus net pasijuokti, prisistato toks senyvo amžiaus rusas ir kažką jam rusiškai pasako. Mano kontrolierius parodo pirštu į vieną lagaminą ir paliepa tą lagaminą vežti į sandėlį. Į mano klausimą, kodėl, jis labai jau nebesimpatiška atsako, jog dabar toks naujas įstatymas, kad tik po vieną lagaminą galima vežtis.

Į mūsų protestus, kad jei naujas toks įstatymas, tai turėjo vizą duodant pasiuntinybė pranešti, o, be to, juk prieš mus visi turėjo po du lagaminus ir jiems tas "naujas įstatymas" negaliojo — viskas lyg žirniai į sieną. Nuvežėm lagaminus į sandėlį, kuris pilnas nuo lubų iki aslos. Surašo dokumentą ir pridėda: kai važiuosite į namus, pasiimsite.

Man staiga dingtelėjo mintis, kad tame lagamine mano drauziai, batai ir, be jų kaip aš galėsiu be pakaitalo išbūti? Lėkiau pas kontrolierių su prašymu, kad leistų lagaminą pakeisti. Tas sutinka, bet kai nueinu į sandėlį, tai moteriškai rusiškai šaukte šaukia, kad ji jau apiformino ir jokių pakeitimų negalima.

Šaukėsi telefonu tą, kuris leido pakeisti. Tas atbėga uždusęs. Aš jam sakau kad ten mano kostiumai. Moteriškai šaukė, kad nekeis ir gana. Kontrolierius, užklauses kiek dienų būsiu Vilniuje, nusprendžia, kad jei penkias, tai užteks ir vieno kostiumo. Taip, didžiausiam mano nusivylimui, visos derybos baigtos. Lagaminai užplombuoti lauks mūsų.

(Bus daugiau)
— Lūkūnas lengvai nntupdė keleivinį lėktuvą Minneapolisje, kai buvo kilusi baimė, kad neįvyktų nelaimė, nes kabinoje nebuvo reikalingo oro spaudimo.

— Pakistano diktatorius Zia nutarė sunkiai bausti gyventojus, kurie kels netvarką ar protestuos prieš jo vyriausybę.

— B. Aquino buvo labai geras kalbėtojas, lengvai įtikinantis minias.

J. PUŠENAS

SUSITIKIMAS MONTANOJ

(Tęsinys)

— Ką tu ten mokykloje išmoktumei, kad tu jau viską moki, ir skaitai ir rašai.

— Žinoma, jam užtenka, — ir tėvas pritaria.

Vieną šiltą vasaros dieną, kai saulutė ritosi į vakarus ir daržė dideli batvinių bei morkų lapai žaliavo, Petras išbėgo drauge su Morta per mažąsias priemenes duris prie daržo aptvaro. Jiedu norėjo lįsti per tvorą į daržą ir pasirausti raudonų traškių morkų. Jiedu pamatė išeinantį iš alksnyno takų aukštą, kiek palinkusį vyrą. Pailgas jo veidas buvo gerokai rauplėtas ir parudęs nuo vėjo bei saulės. Jo aprėdas buvo paprastas, aptrintas, neaiškios spalvos; kojos apautos suvarsyttais storos odos batais ir iki kelių apvyniotos rudo audeklo bintais. Ant pečių jis turėjo kuprinę, o rankoje storą lazdą su storu, aštria geležimi apkaustytu galu.

Petras ir Morta gerokai nusigando. Jiems pasirodė, kad pabėgėlis belaisvis, "plėčiuku" vadinamas, pas juos ateina. Prieš kelis metus, tuo jau vokieciams užėjęs Pirmame Pasauliniame kare, jiedu buvo matę daug "plėčių". Kartais vienas, kartais du atėdavo iš alksnynų ir valgyti prašydavo. Kai kurie turėdavo šautuvus, bet būdavo geri, nieko blogo nedarydavo. Paimdavo, ką gaudavo, ir vėl dingdavo alksnynuose. Vokiečiai

buvo įsakę visus krūmus iškiršti arti prie viešelių, kad "plėčiukai" jų karių neužpuldintų.

Šis "plėčiukas" buvo kažkaip kitoks, jis keistai ir nustebusiai žiūrė į Mortą ir Petriuką. Ko jam reikia? Jis prieina arti ir sustoja.

— Kur čia kelias į Pelkinę? — po valandėlės paklausia.

— Štai čia. Išėikite pro daržą per vartus į kelelių už trobos; tuo keliuku nueisite į vieškelį, paskui pasukite vieškeliu į dešinę ir eikite į Pelkinę, — rodo kelią Petriukas, bet keleivis daugiau dėmesio skiria Mortai, negu keliui, kurį Petriukas rodo.

— Tai ką, jūs manęs nepažįstate?

— Benediktas! Petriuk, tai Benediktas! — sušunka Morta, bet ji vis dar netikra, bijo eiti arčiau prie jo.

— Taip, taip, Benediktas. Ar ir dar nepažįstate? — Jis prieina prie Mortos ir ją pabučiuoja, paskui pabučiuoja ir Petriuką.

— Mortelė jau gerokai paaugusi, pilna bemaž mergina, o Petriukas, kokį palikau, tokį ir randu.

Vyresnio brolio Benedikto vaizdas jau seniai spėjo išdilti Petriuko atminty. Jis šešiu metų tebuvo, kai Benediktas išėjo į Pirmąjį Pasaulinį karą, į rusų caro kariuomenę. Greitai užėjo vokiečių armija, pasitraukus rusams, Benediktas nespėjo net vieno laiško į namus parašyti. Dabar jau keturi metai praėjo. Petriukas dažnai girdėjo

Benediktą minint, niekas tačiau nežinojo, ar jis yra gyvas. Ir štai dabar jis sugrįžta. Pasidaro šventiška nuotaika, džiugiesiu persisunkia visi kampeliai.

Benediktas, eidamas į kariuomenę, mokėjo tik skaityti ir rašyti. Dabar parengė išmokęs dar ir aritmetikos. Parsinešė uždavinyną rusų kalba ir parodė Petriukui bei Mortai aritmetikos veiksmus ir supažindino su uždavinių sprendimu. Petriukas visą žiemą mokėsi aritmetikos, netrukus pradėjo spręsti labai sudėtingus uždavinius. Pagalvos, pagalvos gerai, paskui dalina, daugina, sudeda, atima ir, žiūrėk, gavęs tokį atsakymą, kaip knygos gale parodytas. Jam gera išsprendus, didžiujasi savo sugebėjimu. Nesvarbu, ar tokius uždavinius teks kada gyvenime spręsti, ar ne, svarbu, kad supratai, kad išsprendėi.

— Eik, jau eik tu, vaikeli, kam tie uždaviniai tau reikalingi, gal tu turėsi tiek pinigų, kaip tuose tavo uždavinuose, gal tau reikės kada tokius skaičius skaičiuoti? Arba gal tau reikės ten vandenį šimtais statinių semti, arba kitus kokius daiktus šimtais ir tūkstančiais skaityti? Niekais užsiimi ir tiek, geriau kokią šventą knygą paskaitytum, — ne kartą sako Petriukui mama.

— Motin, kad tu nesupranti, tie uždaviniai ne tam, kad tokius kada reikėtų skaityti, bet tam, kad galvoti mokyti, na, o kartais tenka kai ką ir suskaičiuoti, jei kokioj krautuvėj tarnautų, ar kokiam gaspadoriui reikėtų padėti parduoti daug

jau, ar algas darbininkams išmokėti. Kuo daugiau jis mokės, tuo geresnį darbą galės gauti ir kiti daugiau jį vertins, nestumdys, matys, kad nedurnas. Tegul vaikas mokosi, ar bus geriau, kad bus dykas? — sako tėvas ir pypkės dūmą paskutinį užtraukęs, iškrato pelenus ir lovos užgalį. Mama tyli, bet jai neatrodo, kad tokie Petriuko mokslai būtų kam nors reikalingi. Ji niekuomet tokiems skaičiais neskaitė ir niekuomet jai nereikėjo.

Benedikto sugebėjimai tėvui yra didelis pasididžiavimas. Jo aukštats ūgis ir stiprios rankos įkvepia tėvui pasitikėjimą ir daug žadantį rytojū. Jis visus gyvenime sunkumus nugalės ir susikurs gražią sau ateitį. Bet Petriukas labai menkas, nieko neauga, vis slipnas. Nedaug ko iš jo galima laukti. Į motiną, matyt, nusidavęs, suaziuovęs, nedrąsus, bet atmintį gerą turi. Jei toliau mokytųsi, gal kas ir išėitų, oet kas iš to? Kunigu aiseis, o kokiui raštininku kas jį priims, biednų niekas ir niekur nepriima.

— Kad taip Petriukas galėtų eiti į mokyklą kokią žiemą. Pamatyti kaip ten moko, tuomet ir namie galėtų sėkmingiau vaikams mokyti, — pasakė kartą Benediktas.

(Bus daugiau)

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigus tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS,
SPECIALYBŲ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2888,
Residencinio telefono: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir alapūmės
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimali - Pilna apdraudimas
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA kortele.
R. SERENAS, Tel. 925-8062

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstovų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5956

SOPHIE BARCUS

RADIOJEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parka.
Vedėja - Aldona Deuker
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1480 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2648 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60628
Telef. 778-8374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

★
Chicago Lietuvos Suvalkiečių Draugijos poatostoginis narių susirinkimas vyks penktadienį, rugpjūčio 26 d., 6 val. vak. Vytis salėje, 2455 W. 47th St. Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra labai daug svarbių reikalų aptarti. Bus ir viešės.
Eugenija Strungys

KIEK MES KASDIEN IŠVVAIKSTOM?

Atsirado žmonių, kurie sumanė apskaičiuoti kiek miesto gyventojai išvaikštoja į dieną. Ir mažiausiai keliaujantis asmuo padaro 7 mylias į dieną. Vaikai eidami į mokyklą ir bėgiodami aplink namus, išvaikštoja iki 13 mylių. Namų šeimininkė - iki 9 mylių, o laiškanėšis apie 20 mylių.

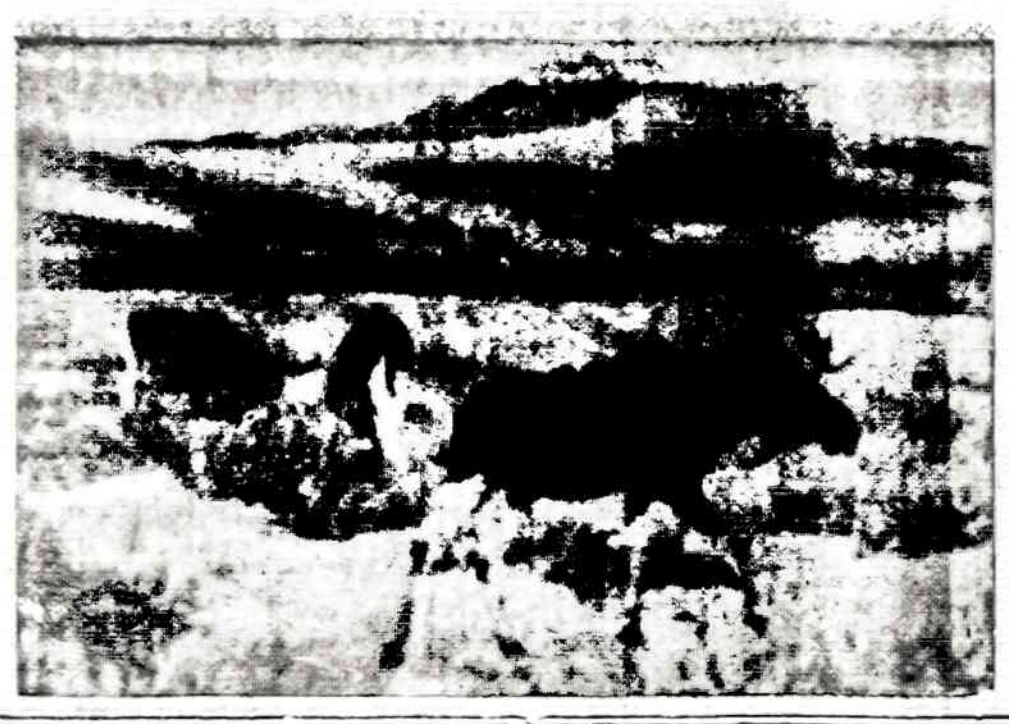
• Sovietų kareiviai apipledami Lietuvos žmones, aiškinasi sekanti:

"Laiškrodžiai, žiedai ir sidabriniai daiktai yra tyčia nacių palikti, kad palaikyti lietuviuose buržuazišką nuotaiką. Todėl mes tuos dalykus ir konfiskuojam".

Bet tie konfiskuoti dalykai pasilieka maskolių kišenėse ir paverčia juos ne vien "buržuajais", bet ir plėšikais.

• Perkunsargio išradėjas yra Benjamin Franklin.

• Zuvis "Halibut" gali išgyventi 50 metų.

LIETUVIAI VAKARŲ VOKIETIJOJE

LŪEBECK

Sio uostamišcio lietuviai Motinos dieną šventė irgi gegužės 8. Sv. mišias gyvų ir mirusių motinų intencija švenč. Jėzus širdies bažnyčioje aukojo kun. dek. V. Sarka. Savo pamokslė išskelė motinos nuopelnus lietuviškai seimaj bei tautai.

Minėjimas vyko CARITAS draugijos patalpose. Po lietuvių šeiminių paruoštų skanių pietų mokytes pasveikino VLB Luebecko apylinkės pirmininkas Pr. Kotkis, apdovanodamas jas savo daržo tulpėmis. Kun. Šarka papasakojo apie Lietuvos vyskupų vizitą pas popiežių Joną Paulių III, perskaitydamas jo kalbą vyskupams ir pastarųjų atsakymą. Pasveikintos VLB Luebecko apylinkės vicepirmininkė Vanda Somonienė ir Petronėlė Kirkičienė jų gimtadienio išvakarėse.

Jaukus pobūvis užsitęsė iki 20 val.
PFORZHEIM
Nors Pforzheime lietuviams vis dar nepasiseka susiburti Lietuvių Bendruomenės apylinkė, tačiau įvairios šventės ir čia švenčiamos savųjų tarpe. Š. m. gegužės 14 suruoštas renginys pavadintas Pavasario švente ir Motinos diena. Pradėta bendromis pamaldomis Sv. Pranciškaus parapijos salėje. Pamokslą apie meilę kaip šeimos pagrindą pasakė kun. Fr. Skėrys. Sv. mišias aukojo kun. Kaz. Senkus.

Graziai Motinos dieną atšventė ir švabų sostinės lietuviai. Sv. mišias aukojo kun. K. Senkus savo pamokslė išryškino motinišką ir apskritai žmogišką gerumą. Susirinkusiems į salę ir pasmaguravusiems kavute su pyragėliais tautiečiams minčių pamąstyti pateikė poetė Eglė Juodvalkė iš Muencheno. Ji kvietė klausytojus ir Motinos dienos progomis. Savo paskaitą išspynė taikliai parinktomis ir artistiškaip perteiktomis ištraukomis iš nelės Mazalaitės "Motinos", Žemaitės "Motulės ašarų" ir Lazdynų Pelėdos "Motulė paviliojo".

Manuela ir Haraldas Jegeriukai pagrojo akordeonu ir dūdomis, Jurgita Šimkutė padėklamavo eilėraštį "Mamytei".

Keletą valandų trukęs pobūvis buvo persunktas draugiška ir jaukia nuotaika.

MUENCHEN

VLB Muencheno apylinkės valdyba š. m. gegužės mėn. išsiuntinėjo bendralaiškį Nr. 2. Pateikta brandžių minčių Motinos dieną sutinkant.

Iš apylinkės pirmininko R. v!

Hermano pokalbio su Sofija Hermano pokalbio su Sofija Laugegužės 28 sukako 80 metų. Sukaktuviniškė yra gimusi Suvalkų Kalvarijoje ūkininkų šeimoje. Baigusi Marijampolės mokytojų seminariją, 1926 pradėjo mokytojauti Marališkių pradž. mokykloje, Merkinės valsč. 1927 ištekojo už Juozo Laukaičio, taip pat prad. mokyklos mokytojo. Kartu su vyru mokytojavo Bartininkų, Pajavonio, Alvito, Krokialaukio ir Alytaus pradž. mokyklose, iš kur 1944 pasitraukė į Vakarų. Po karo taip pat mokytojavo lietuvių mokyklose Nuernberge, Ansbashe, Eichstaette bei Muenchene. 1958-1960 buvo mokytoja ir mergaičių bendrabučio vedėja Vasario 16 gimnazijoje Huetttenfelde. Vėliau dar mokytojavo vargo mokyklose Muenchene ir kitur.

Laukaičiai užaugino ir išleido mokslus dvi dukras ir du sūnus. Visi vaikai jau yra sukūrę savo šeimas: sūnus ir dvi dukros JAV-bėse, o jauniausias sūnus dr. med. Arūnas Laukaitis Augsburgėje. 80 metų amžiaus sukakties šventei Sofija Laukaičienė su sūnumi dr. Arūnu ir jo seima buvo nuskrudę į JAV-bes.

VLB Muencheno apylinkės bendralaiškį Nr. 2 apstu ir kitų vietos kronikos žinučių.
(Bus daugiau)

VAKARAS PIEVOJE

Tyli, tyli mano pievos; Tolyne bėga jų takeliai. Kvepia dangiškosios įevos, Kyla į žvaigždės žirneliai.

Kur tai skęsta mano kelias, Miglos gausiai jį užklojo; Jis lyg paukštis iš belaisvės Išsiveržęs nuplansnojo...

Vysta, vysta mano gėlės, Miršta ryto nesulaukęs, Lenkiasi takan galvelės, Iš miglos tirštos išplaukė...

Vaikšto lengvos pievų deivės, Migdo snaudžiančius žolynus; Paskiau slepiasi į pievas Ar į miško tankamynus.

P. B.

• Laikraščiuose neseniai skaičiau, jog anglai, pasinaudodami vokiečių išradimais, subudavojo tokį orlaivį, kuris žaibo greitumu dingsta iš aerodromo. Čia nieko tokio nepaprasto. Anglijoj būna tokių orų, kad už dviejų pėdų žmogaus nematysi, o ką bekalbėti apie skrendantį orlaivį!

BIELIŪNAS

LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON
EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstes automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

BALFO 5 SKYRIAUS GEGUŽINĖ

BALFO 5 skyriaus pirmininkas Juozas Mackevičius rugpjūčio 12 d. savo rezidencijoje sukvietė valdybos narių ir šalpos darbuotojų posėdį.

Pasveikinęs visus susirinkusius, gražia žangine kalba pirmininkas atidarė posėdį. Pirmausia pastebėjo, jog šiame posėdyje bus svarstomi tik įvyksiančios skyriaus gegužinės reikalai.

Jau kelinti metai, kaip po BALFO apskritys ir skyrių didžiosios gegužinės dar yra rengiama 5 skyriaus gegužinė. Šios gegužinės tikslas yra tas pats: sukelti dar daugiau lėšų, kurias po gegužinės perduoda apskrities valdybai. Jau iš praktikos žinome, kad šelpiamųjų skaičius nemažėja, bet didėja. Tikrai reikia dėkoti tokiems BALFO darbuotojams kaip Juozui Mackevičiui, J. Blažiui ir kitiems, kurie, būdami brandaus amžiaus, dar tiek įveda darbo, pašvenčia daug valandų, kad tik savo broliui ir seseriai nušluostytumėm vargo ašarą.

Šiais metais BALFO 5 skyriaus gegužinė įvyks rugpjūčio 28 d. (sekmadienį) Vyčių salėje ir sodelyje (2455 W. 47 Str.). Pradžią 12 val. Kaip visose gegužinėse, taip ir šioje įėjimo auka 1 dol. asmeniui.

Maistą, visus virtuvės reikalus tvarkys p. Elena Pajedienė su padėjėjomis: p. S. Januškie, p. D. Česnauskienė ir kitomis poniomis bei panelėmis. Atsilankiusieji galės ne tik užkasti, bet ir socialiai pavalgyti.

Taip pat nereikės kęsti ir troškulo, nes veiks baras p. K. Rožansko vadovaujamas. Kad pajauirinus gegužinės nuotaiką, veiks "laimės šulinys", kur kiekvienas galės išmėginti savo laimę. Numatyta ir stambesnių daiktų loterija. Jeigu kas dar turėtų vertingų dovanų "laimės šuliniai" ar loterijai, prašome pristatyti į BALFO raštinę 2558 W. Lithuanian Plaza Court. Būsime visiems dėkingi. Galima įteikti dovanų ir atvykstant į gegužinę. Tarp gautų įvairių dovanų viena yra la-

bai charakteringa; tai avies kailio šliurės, kurias paaukojo p. p. Mikai krautuvės "Sheepskins of Australia" savininkai (2337 W. 69 str.).

Norintiems pamiklinti kojas, yra pasamdytas "Gintaro" orkestras, kuris linksmins visus nuo 2 val. iki 7 val. vakaro.

Bus ir daugiau įvairumų. BALFO 5 skyriaus valdybos pirmininkas ir nariai maloniai kviečia visuomenę atsilankyti į šią šalpos gegužinę ir kuo galima daugiau paremti vargstančiuosius mūsų tautiečius. Tad iki pasimatymo gegužinėje!

Posėdžiui baigiantis, skyriaus pirmininkui pasiūlius ir visiems valdybos nariams pritarus, buvo kooptuoti trys nariai į valdybą: Elena Pajedienė — parengimų vadovė, C. Genutis — fotografo pareigoms ir A. Repšienė — informacijai.

Po posėdžio visi dalyviai p. Mackevičienės buvo pakviesti prie kavutės. Turintieji laiko, dar ilgai, gerdami kavutę, snekučiavosi BALFO reikalais.

A. Repšienė

VAIKAI PAGERBĖ TĖVUS

Rugpjūčio 12 d. Petro ir Onos Blekių namuose, vaikai — sūnus Petras ir dukra aktorė Ingrida, savo tėveliams padarė siurprizą: suruošė 43 metų vedybinio gyvenimo sukakties minėjimą su vaišėmis.

Svečių susirinko tiek, kiek buvo galima namuose sutilpti. Dalyvavo broliai Bronius ir Alfonsas Blekiai, p. la Kundrotienė, Pov. Peškaitis, Zarasiškių klubo koresp. p. Čičelis, dail. Mikas Šileikis ir kiti svečiai, kurių pavarų žiedų neatsimenu. M. Šileikis pasveikino "jaunavedžius", chorą sugiedojo Ilgiausių Metų! Išgerta "tostas" už Petro ir Onos sveikatą. O ponė Ona Blekiėnė supiaustė vestuvintį pyragą.

Ona ir Petras Blekiai yra visuomenės veikėjai, ypač Petras daug metų yra Zarasiškių klubo pirmininkas, geras organizatorius, moka suruošti gerus pa-

rengimus.

Dukra Ingrida Blekytė, baigusi vaidybos dramos kursus, vaidino Startfo'bo garsiajame teatre Kanadoje. Sūnus Petras baigęs hortikultūros hokslą, dirba savo sityje. Zakas

TRUMPAI

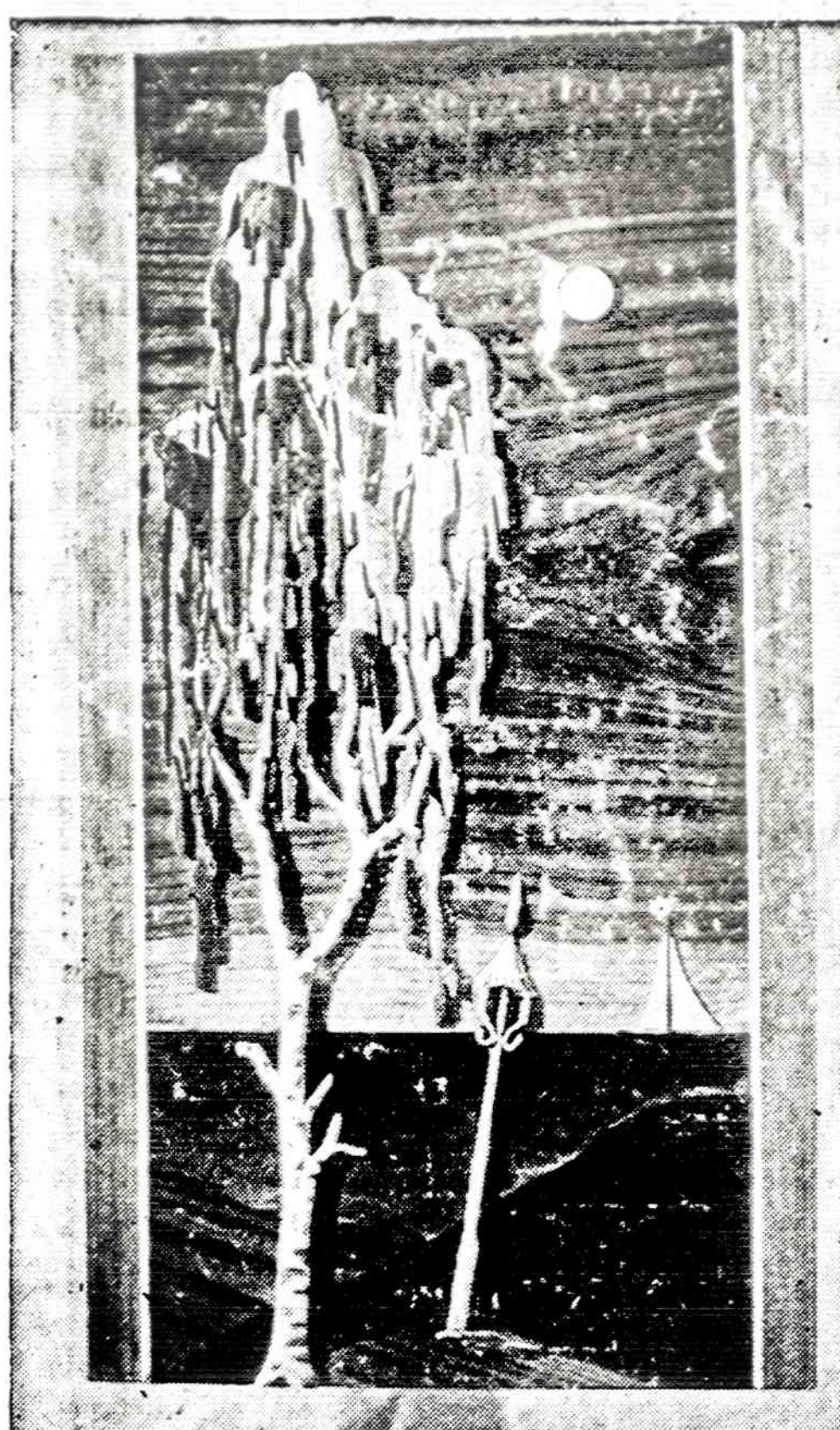
— Chicago's Lietuvių Medžiotojų-Zuvautojų klubas kviečia visus atsilankyti į rengiamą gegužinę, kuri įvyks šių metų rugpjūčio mėn. 28 d., sekmadienį, 12 val., Šaulių salėje, 2417 W. 43rd Street. Sokiams gros Evald Knoll orkestras. Bus karšti ir šalti užkandžiai, veiks baras bei laimės šaltinis.

— Ir kapinės kenčia nepaprastus karščius. Šią vasarą nepaprasti karščiai prasidėjo birželio 25 d. ir taip laikosi kasdien prie 90 laipsnių F., o dažnai siekia šimtą laipsnių. Ne tik žmonės, bet ir gamta kenčia. Nuvaziavęs į Lietuvių Tautines kapines nušėbau: pievos nurudavusios, prie paminklų gėlės sudžiuvusios, pajuodavusios. Kur medžių pavėsyje saulė ne tiek degina, ten dar žiba gėlytės, o kur nėra pavėsio — ten viskas išdžiūvę, žemė suplaisiojusi. Lietaus nėra. Kranuose vanduo tiesiog karštas. Tą dieną, kai aš kapinėse buvau, daug žmonių buvo atvažiavę savo giminių antkapių pasižiūrėti, gėlytes palaistyti. M. Š.

IZRAELIS IR JUODOJI AFRIKA

Liberijos diktatoriaus — prezidento — Samuel K. Doe oficialus Izraelio vizitas gali sukelti arabų pasauliui nemažą rūpesčio. Trisdešimt trijų metų amžiaus buvusį Liberijos puskarininkį S. K. Doe Jeruzalėje raudono divono sutiko Izraelio valstybės prezidentas Chaim Herzog.

Kai Liberijos kariuomenės puskarininkis Doe vertė Liberijos valstybės demokratine valdžia ir daug buvusių aukštųjų pa-

Beržas Lietuvos pajūryje (Laurinavičiaus drožinys)

reigūnų šaudė, tai už jo pečių stovėjo Libijos diktatorius pulk. Moammar Khadafy. Šiandien, kada tas Khadafy pradėjo naikinti juodųjų Čado respubliką, Doe nuo jo nusisuko ir atvyko į Izraelį prašyti pagalbos prieš buvusį jo rėmėją arabą. Atrodo, kad Doe pėdomis gali pakelti ir daugiau Afrikos juodųjų valstybių, kurių pirmomis gali būti Ivory Coast, Togo, Centrinė Afrikos Respublika, Aukštoji Volta ir kitos.

Tokioms aplinkybėms susidarius, reikia manyti, kad Izraelis dės visas pastangas juodąją Afriką nuteikti prieš arabus. Jeigu jam taip pasisektų, tai arabiškai Afrikai būtų daug bėdos. Izraelio centre raudono divono iššiesimas juodiesiems gali labai stipriai sumažinti politines

neafrikinio kontinento politikierių kortas.

J. Žemaitis

• Wyoming buvo pirmoji valstija (State) leidžianti moterims balsuoti.

• Geriau būti laisvam žiui, negu surištam liūtui.

Triaminic® Syrup
Triaminic® Tablets
or
Triaminic-12® Tablets
For Allergy Relief
that's nothing to
sneeze at.

© 1983 Doney Laboratories, Division of
Sandoz, Inc., Lincoln, Nebraska 68504

REAL ESTATE

Manai, Zemi — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKELIMAIS DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAL

VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2235

KAM MOKĖTI NUOMĄ?
GERIAU SKOLA.

Pajamų bungalov — 1½ aukšto mūrinis, 3 butai: 1 su 2 mieg. Garžas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2 aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kambariai, 3 mieg. Antrasis aukštas padalintas į du butus. Butų siuvėjų dirbtuvė rusyje. Geros pajamos. Lithuanian Plaza Court (69th St.) ir Washtenaw.

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI

Turtu Chicago's miesto leidimas. Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Tolman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tiktai \$120 pusmėnui automobilių Liability draudimas poaizmiškai. Kreiptis:
A. LAURAITIS
6645 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

Dengjame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Tolman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 89th Street
Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių škievaimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance

Good service/Good price
F. Zapalis, Agent
3208½ W. 95th St.
Evers, Park, Ill.
60642 - 424-8654
State Fire and Casualty Company
Home Office: St. Louis, Mo.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
1649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIA

V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Seštadieniais pagal susitarimą.
6404 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago's lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą — \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais — \$4.00
Minkštais viršeliais, tik — \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŲS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik — \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdami \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

(1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608)

JAU ATSPAUSDINTA

J. KLAUSEIKIO KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGĄ IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ
LITERATŪROS DRAUGIA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą,
arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN
THE NATIONAL GUARD

— Naujienos, Chicago, 8, Ill. Wednesday, August 24, 1983